Sbírka soudních rozhodnutí

STANOVISKO GENERÁLNÍHO ADVOKÁTA
GIOVANNIHO PITRUZZELLY
přednesené dne 10. ledna 2019 [1]

Věc C-614/17

Fundación Consejo Regulador de la Denominación de Origen Protegida Queso Manchego
proti
Industrial Quesera Cuquerella SL,
Juanu Ramón Cuquerella Montagudovi

[žádost o rozhodnutí o předběžné otázce podaná Tribunal Supremo (Nejvyšší soud, Španělsko)]

„Řízení o předběžné otázce – Ochrana zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin – CHOP ‚Queso manchego' – Používání označení, která mohou připomínat region, s nímž je spojeno CHOP – Pojem ‚průměrný, běžně informovaný a přiměřeně pozorný spotřebitel' "

1. Několik měsíců po rozsudku ze dne 7. června 2018, Scotch Whisky Association (C-44/17, EU:C:2018:415, dále jen „rozsudek Scotch Whisky Association"), je Soudnímu dvoru prostřednictvím žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce opětovně předložena otázka týkající se výkladu pojmu „připomenutí" ve smyslu unijní právní úpravy v oblasti chráněných označení původu (CHOP) a chráněných zeměpisných označení (CHZO) [2]. Předkládající soud se zejména táže, zda může vytvářet připomenutí CHOP, které je podle čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006 [3] zakázáno, použití označení nebo obrazů, které odkazují na referenční zeměpisné oblasti CHOP, za účelem uvádění výrobků podobných výrobkům, které jsou chráněny tímto označením, na trh. Tato žádost o rozhodnutí o předběžné otázce předkládá rovněž citlivou a dosud neřešenou otázku ohledně případných omezení, kterým může hospodářský subjekt usazený v referenční zeměpisné oblasti CHOP čelit při použití označení, jež mohou připomínat takovouto oblast ve vztahu k výrobkům (totožným nebo podobným), které jsou v této oblasti vyráběny, ale které nejsou chráněny CHOP.

Právní rámec

2. Článek 13 nařízení č. 510/2006, nadepsaný „Ochrana", stanoví ve svém odst. 1 písm. b) následující:

„1. Zapsané názvy jsou chráněné proti:

[…]

1 – Původní jazyk: italština.

2 – Dále v textu budu CHOP a CHZO společně označovat výrazy „chráněná označení" nebo „zapsané názvy".

3 – Nařízení Rady (ES) č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. 2006, L 93, s. 12). Nařízení č. 510/2006 bylo od 3. ledna 2013 nahrazeno nařízením Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1151/2012 ze dne 21. listopadu 2012 o režimech jakosti zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. 2012, L 343, s. 1).

b) jakémukoli zneužití, napodobení nebo připomenutí, a to i tehdy, je-li uveden skutečný původ produktu nebo je-li chráněný název přeložen nebo doprovázen výrazy jako ‚druh', ‚typ', ‚metoda', ‚na způsob', ‚napodobeno' nebo podobnými výrazy;

[…]"

3. Podle čl. 14 odst. 1 prvního pododstavce nařízení č. 510/2006 „[p]okud je označení původu nebo zeměpisné označení zapsáno do rejstříku podle tohoto nařízení, zamítne se přihláška ochranné známky odpovídající některé ze situací uvedených v článku 13 a týkající se téže kategorie produktu, pokud přihláška ochranné známky byla podána po dni podání žádosti o zápis do rejstříku Komisi". Druhý pododstavec upřesňuje, že „[o]chranné známky zapsané v rozporu s prvním pododstavcem se prohlásí za neplatné". Podle odstavce 2 téhož článku „[s] náležitým přihlédnutím k právu Společenství může užívání ochranné známky odpovídající některé ze situací uvedených v článku 13, o jejíž přihlášení bylo zažádáno, jež je zapsaná nebo, umožňují-li to příslušné právní předpisy, zavedená používáním v dobré víře na území Společenství, buď před datem ochrany označení původu nebo zeměpisného označení v zemi původu (...), pokračovat bez ohledu na zápis označení původu nebo zeměpisného označení (...)" [4].

Původní řízení a předběžné otázky

4. Fundación Consejo Regulador de la Denominaciòn de Origen Protegida Queso Manchego (dále jen „Nadace"), navrhovatelka v původním řízení, uplatnila prostřednictvím jediné žaloby proti Industrial Quesera Cuquerella S. L. (dále jen „IQC") a Juanu Ramón Cuquerella Montagudovi [5] následující návrhová žádání, jejichž cílem je ochrana CHOP „Queso Manchego" [6], jehož správou je pověřena:

– určovací návrhové žádání směřující na prohlášení toho, že etikety používané IQC k identifikaci a uvádění na trh sýrů „Adarga de Oro", „Super Rocinante" a „Rocinante", které nejsou chráněny CHOP „Queso Manchego", jakož i používání výrazů „Quesos Rocinante" na webové stránce této společnosti pro účely odkazu jak na sýry chráněné CHOP „Queso Manchego", tak na sýry, které tímto označením [7] chráněné nejsou, představuje porušení tohoto chráněného označení původu podle čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006;

– návrhové žádání směřující na určení částečné neplatnosti, z důvodů uvedených v článku 14 nařízení č. 510/2006, obchodního jména „Rocinante" a dvou národních slovních a obrazových ochranných známek [8], které toto jméno reprodukují;

– návrhové žádání směřující k nařízení ukončení nekalosoutěžního jednání a odstranění jeho důsledků.

4 – Článek 13 odst. 1 a čl. 14 odst. 1 nařízení č. 1151/2012, v aktuálně platném znění, obsahují v podstatě totožná ustanovení, ve vztahu k předmětné žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, jako jsou ustanovení čl. 13 odst. 1 a čl. 14 odst. 1 nařízení č. 510/2006.

5 – Ze spisu v původním řízení, který má Soudní dvůr k dispozici, vyplývá, že žaloba byla podána v roce 2012. S ohledem na absenci podrobnějších informací je třeba se spolehnout na posouzení předkládajícího soudu, které účastníci původního řízení nezpochybnili, podle kterého se na spor v původním řízení uplatní *ratione temporis* nařízení č. 510/2006 a nikoli nařízení č. 1151/2012. Ustanovení nařízení č. 510/2006, jejichž výklad je požadován, jsou v každém případě, jak již bylo uvedeno, v podstatě totožná s příslušnými ustanoveními nařízení č. 1151/2012.

6 – CHOP „Queso Manchego" bylo zapsáno nařízením Komise (ES) č. 1107/96 ze dne 12. června 1996 o zápisu zeměpisných označení a označení původu podle postupu stanoveného v článku 17 nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 (Úř. věst 1996, L 148, s. 1).

7 – Nadace zejména zpochybnila používání výrazu „Rocinante" jak v názvu domény, tak i v obsahu webové stránky IQC (ww.rocinante.es), jakož i vyobrazení prvků typických pro krajinu La Mancha.

8 – V předmětných ochranných známkách, zapsaných pro výrobky „sýry a mléčné výrobky (třída 29 niceského třídění) a „služby přepravy, skladování a distribuce sýrů a mléčných výrobků (třída 39 niceského třídění), je výraz „Rocinante" zahrnut do kruhové kresby zobrazující koně v popředí a na pozadí pláň se stádem ovcí a větrnými mlýny. Z předkládacího rozhodnutí zdá se vyplývá, že obě ochranné známky mají pozdější právo přednosti ve vztahu k CHOP „Queso Manchego".

5. V rámci určovacího návrhového žádání, ve vztahu k němuž byly vzneseny předběžné otázky, odpůrci odmítli, že slovní a obrazová označení, používaná na etiketách a na webových stránkách IQC, připomínají CHOP „Queso Manchego“ a uplatnili právo IQC jakožto podniku usazeného v regionu La Mancha používat symboly vztahující se k tomuto regionu.

6. Soud prvního stupně zamítl žalobu Nadace na základě dvojího zjištění, tedy že obrazová a slovní označení používaná IQC nevykazují žádnou vzhledovou ani fonetickou podobnost s výrazy „Queso manchego“ nebo „la Mancha“ a že tato označení implikují připomenutí regionu La Mancha, ale nikoli CHOP „Queso Manchego“. Odvolání podané Nadací proti rozsudku soudu prvního stupně bylo ze strany Audiencia provincial de Albacete (odvolací soud v provincii Albacete, Španělsko) zamítnuto, přičemž i tento soud měl za to, že nelze dospět k závěru, že existuje připomenutí CHOP „Queso Manchego“ při absenci slovních označení představujících vzhledovou, fonetickou nebo pojmovou podobnost s tímto označením. Podle odvolacího soudu použití symbolů, ze strany IQC, které připomínají region La Mancha, ale nikoli výrobky chráněné předmětným CHOP, musí být považováno za oprávněné, jelikož výrobky, které IQC uvádí na trh, ve vztahu k nimž jsou používány tyto symboly, jsou vyráběny v tomto regionu. Připomenutí kvality a dobrého jména sýrů z regionu La Mancha neznamená připomenutí kvality a věhlasu sýrů chráněných CHOP „Queso Manchego“.

7. Nadace podala proti rozsudku Audiencia provincial de Albacete (odvolací soud v provincii Albacete) kasační opravný prostředek k Tribunal Supremo (Nejvyšší soud).

8. V předkládacím rozhodnutí Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) uvádí následující objasnění: i) pojem „manchego“ je přídavné jméno, kterým se ve španělštině označují mj. výrobky pocházející z La Mancha, regionu Španělska, v němž je výroba sýrů vyrobených z ovčího mléka podle zvláštních metod zpracování a dozrávání tradicí; ii) La Mancha je region, kde se odehrává většina děje slavného románu Miguela de Cervantese Don Quijote de la Mancha[9]; iii) fyzický popis, kterým Cervantes popisuje hlavní postavu svého románu, odpovídá fyzickému popisu rytíře vyobrazeného na etiketě sýru „Adarga de Oro“; iv) ve španělštině je pojem „adarga“ archaismem používaným Cervantesem pro označení štítu Dona Quijota; v) pojem „Rocinante“, který se také objevuje na etiketách některých sýrů uváděných na trh ze strany IQC, je jméno koně Dona Quijota; vi) v jedné z nejznámějších kapitol Cervantesova románu bojuje Don Quijote s větrnými mlýny, které jsou charakteristickým prvkem krajiny La Mancha, který je vyobrazen na některých etiketách používaných IQC, jakož i na jejích webových stránkách.

9. Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) si především klade otázku, zda, jak uvedla v původním řízení Nadace, se připomenutí CHOP může uskutečnit také prostřednictvím pouhého používání obrazových označení, a má tedy zásadně pojmovou povahu. Zadruhé se tento soud táže, zda pro účely uvádění sýrů na trh implikuje používání obrazových a slovních označení, která připomínají oblast La Mancha, připomínku CHOP „Queso Manchego“, a zda v důsledku toho výrobci sýrů chráněných tímto označením disponují monopolem na používání uvedených označení i ve vztahu k výrobcům usazeným v tomto regionu, jejichž výrobky nejsou chráněny předmětným CHOP. V tomto ohledu Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) uvádí, že by kladná odpověď na tuto otázku mohla mít za následek omezení volného pohybu zboží, zatímco záporná odpověď by mohla oslabit ochranu přiznanou CHOP a ohrozit informační funkci ohledně kvality výrobků, která je těmto označením přiznána. Konečně se předkládající soud Soudního dvora táže, jakou skupinu spotřebitelů je třeba vzít v úvahu pro účely ověření existence připomenutí ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006, zejména v případě, že jsou předmětné výrobky s CHOP určeny spotřebě převážně v členském státě, ve kterém jsou vyrobeny.

9 – Zveřejněný ve dvou částech v Madridu v roce 1605 a v roce 1615 s původním názvem *El ingenioso hidalgo don Quijote de la Mancha*.

10. Právě za těchto okolností Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) rozhodnutím ze dne 19. října 2017 přerušil řízení a předložil Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) Musí připomenutí chráněného označení původu zakázané čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006 nutně spočívat v použití označení, které se vzhledově, foneticky či pojmově podobá chráněnému označení původu, nebo může spočívat v použití obrazových označení připomínajících označení původu?

2) Pokud jde o chráněné označení původu zeměpisné povahy [čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 510/2006], přičemž jde o stejné či podobné výrobky, lze pro účely čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006 používání označení, které připomíná region, s nímž je spojeno chráněné označení původu, považovat za připomenutí daného chráněného označení původu, které je zakázáno i v případě, že jej používá výrobce, který je usazen v regionu, k němuž se váže chráněné označení původu ale jehož výrobky nejsou uvedeným označením původu chráněny, protože nesplňují požadavky stanovené ve specifikaci jiné, než zeměpisný původ?

3) Má být pojem ‚průměrný, běžně informovaný a přiměřeně pozorný a obezřetný spotřebitel', z jehož vnímání musí vnitrostátní soud vycházet při určení, zda jde o ‚připomenutí' ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006, chápán tak, že odkazuje na evropského spotřebitele, nebo tak, že odkazuje pouze na spotřebitele členského státu, v němž se vyrábí výrobek, který vede k připomenutí chráněného zeměpisného označení, nebo k němuž se zeměpisně váže CHOP a v němž se konzumuje většina jeho produkce?"

Řízení před Soudním dvorem

11. Písemná vyjádření podle článku 23 statutu Soudního dvora předložili účastníci původního řízení a francouzská, německá a španělská vláda a Komise. S výjimkou německé vlády tito zúčastnění přednesli ústní vyjádření na jednání konaném dne 25. října 2018.

Analýza

Stručné připomenutí relevantní judikatury

12. Před přistoupením k přezkumu předběžných otázek je třeba ve stručnosti připomenout důležitou judikaturu Soudního dvora v oblasti ochrany chráněných označení v případě připomenutí.

13. Soudní dvůr se k pojmu „připomenutí" ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 2081/92 [10], které předcházelo nařízení č. 510/2006, poprvé vyjádřil v rozsudku ze dne 4. března 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1999:115). V rámci žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce podané Handelsgericht Wien (obchodní soud ve Vídni, Rakousko), která se týkala žaloby podané institucí pověřenou správou CHOP „Gorgonzola" za účelem dosažení toho, aby byla v Rakousku zakázána distribuce plísňového sýra s označením „Cambozola" a zrušena příslušná dříve zapsaná ochranná známka, Soudní dvůr na jednu stranu tvrdil, že pojem připomenutí ve smyslu výše uvedeného ustanovení nařízení č. 2081/92 se „vztahuje na situaci, kdy výraz použitý k označení výrobku zahrnuje část chráněného označení takovým způsobem, že – setká-li se spotřebitel s názvem výrobku – v mysli se mu vybaví obraz výrobku, jehož označení je chráněno", a na druhou stranu upřesnil, že může dojít k připomenutí chráněného označení, i když neexistuje žádné nebezpečí

10 – Nařízení Rady (EHS) č. 2081/92 ze dne 14. července 1992 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin (Úř. věst. 1992, L 208, s. 1; Zvl. vyd. 03/13, s. 4). Znění čl. 13 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení bylo v podstatě totožné se zněním příslušného ustanovení nařízení č. 510/2006.

záměny mezi dotčenými výrobky [11]. Mezi prvky, které Soudní dvůr považoval za relevantní pro účely zjištění existence připomenutí, se kromě „fonetické a vizuální" podobnosti mezi označeními, vyplývající ze zahrnutí části chráněného označení do sporné ochranné známky [12], objevují podobnost mezi dotčenými výrobky, a to nejen z hlediska charakteristik výrobku, ale také z hlediska jeho prezentace na trhu [13], jakož i úmyslná povaha fonetických podobností mezi dotčenými označeními [14].

14. Tento přístup byl potvrzen v rozsudku ze dne 26. února 2008, Komise v. Německo (C-132/05, EU:C:2008:117), který byl vydán v rámci žaloby pro nesplnění povinnosti proti Spolkové republice Německo, které Komise vytýkala, že na svém území odmítá sankcionovat používání označení „parmesan" v rozporu s CHOP „Parmigiano Reggiano". Existenci připomenutí ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 2081/92 Soudní dvůr dovodil nejen s ohledem na vzhledové a fonetické podobnosti mezi dotčenými označeními – kritéria pro posouzení, která Soudní dvůr zohlednil již ve výše uvedeném rozsudku Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola [15] – ale rovněž, jelikož se jedná o výrazy náležející k různým jazykům, jejich „pojmovou blízkost" [16].

15. Soudní dvůr obdobně rozhodl rovněž při výkladu nařízení č. 110/2008 [17] o ochraně zeměpisných označení lihovin, které v čl. 16 písm. b) obsahuje ustanovení v zásadě totožné s ustanovením obsaženým v čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006. V žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, na základě které byl vydán rozsudek ze dne 14. července 2011, Bureau National Interprofessionnel du Cognac (C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484), podal žalobce v původním řízení námitky proti zápisu ve Finsku dvou obrazových ochranných známek obsahujících údaje, které v plné rozsahu reprodukovaly CHZO „Cognac", jehož byl žalobce držitelem, jakož i jeho překlad. Při kvalifikaci těchto vyobrazení jako připomenutí Soudní dvůr uplatnil stejná kritéria pro posouzení jako ta stanovená v rozsudcích Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola [18] a Komise v. Německo [19]. V rozsudku ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 31), Soudní dvůr uvedl, že cílem těchto kritérií je poskytnout vnitrostátnímu soudu vodítko při jeho rozhodování, přičemž je na vnitrostátním soudu, a nikoli na Soudním dvoru, aby posoudil, zda se s odkazem na konkrétní situaci jedná o „připomenutí" ve smyslu čl. 16 písm. a) nařízení č. 110/2008. Původní řízení, které vedlo k žádosti o rozhodnutí o předběžné otázce, na jejímž základě byl vydán tento rozsudek, se týkalo používání označení „Verlados" pro destilát z jablečného cidru, vyráběného společností Viiniverla se sídlem ve Verla ve Finsku. Soud podávající tuto žádost o rozhodnutí o předběžné otázce, jenž rozhodoval o žalobě proti rozhodnutí, kterým finské orgány stanovily zákaz používat toto označení sloužící k ochraně CHZO „Calvados", se Soudního dvora mimo jiné tázal na relevantnost určitých skutkových okolností pro účely určení existence připomenutí. Soudní dvůr poté, co se vyjádřil k pojmu „relevantní spotřebitel" [20], upřesnil, že posouzení existence připomenutí je zaměřeno na zajištění toho, „aby v povědomí veřejnosti nedošlo k vytvoření myšlenkové asociace ohledně původu výrobku, anebo se hospodářskému subjektu neumožnilo neoprávněně těžit z pověsti chráněného zeměpisného označení" [21]. V tomto kontextu ani okolnost, že název „Verlados" odkazoval na jméno výrobního

11 – Rozsudek ze dne 4. března 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1999:115, body 25 a 26).

12 – Rozsudek ze dne 4. března 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1999:115, bod 27).

13 – Rozsudek ze dne 4. března 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1999:115, bod 28).

14 – Rozsudek ze dne 4. března 1999, Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola (C-87/97, EU:C:1999:115, bod 28).

15 – Rozsudek ze dne 4. března 1999 (C-87/97, EU:C:1999:115).

16 – Rozsudek ze dne 26. února 2008, Komise v. Německo (C-132/05, EU:C:2008:117, body 47 a 48).

17 – Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 110/2008 ze dne 15. ledna 2008 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení lihovin a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1576/89 (Úř. věst. 2008, L 39, s. 16).

18 – Rozsudek ze dne 4. března 1999 (C-87/97, EU:C:1999:115).

19 – Rozsudek ze dne 26. února 2008 (C-132/05, EU:C:2008:117). Viz body 56 až 58 rozsudku ze dne 14. července 2011, Bureau National Interprofessionnel du Cognac (C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484).

20 – K zásadám stanoveným Soudním dvorem ve vztahu k pojmu „spotřebitel" se vrátím při přezkumu třetí předběžné otázky.

21 – Viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 45). Ve stejném smyslu, avšak nikoliv pouze s odkazem na připomenutí, ale na všechny situace uvedené v čl. 16 písm. a) až d) nařízení č. 110/2008, viz rozsudek ze dne 14. července 2011, Bureau National Interprofessionnel du Cognac (C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484, bod 46).

podniku a skutečný zeměpisný původ výrobku, který je pro finského spotřebitele známý a rozpoznatelný, ani skutečnost, že nápoj nesoucí tento název byl uváděn na trh pouze lokálně a v malém množství, nebyly Soudním dvorem považovány za relevantní skutečnosti pro účely tohoto posouzení.

16. Konečně v nedávném rozsudku Scotch Whisky Association, vydaném po ukončení písemné části řízení, které je předmětem tohoto stanoviska [22], Soudní dvůr především uvedl, že ani částečné zahrnutí chráněného zeměpisného označení ve sporném názvu, ani fonetické a vzhledové podobnosti sporného názvu s CHZO nepředstavují nezbytné podmínky pro prokázání existence „připomenutí" ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 [23], přičemž upřesnil, že v případě neexistence takovéhoto zahrnutí nebo podobnosti může připomenutí vyplývat také z pouhé „pojmové blízkosti" mezi CHZO a sporným označením [24]. Soudní dvůr navíc vyloučil, že za účelem určení „připomenutí" ve smyslu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008 postačuje, že sporný prvek dotčeného označení vyvolává u relevantní veřejnosti jakoukoli asociaci s CHZO nebo s příslušnou zeměpisnou oblastí. Takové kritérium podle Soudního dvora nelze přijmout, jelikož „neprokazuje dostatečně přímou a jednoznačnou souvislost" mezi tímto prvkem a CHZO [25] a je „příliš nepřesné a extenzivní", aby vyhovělo požadavku na zajištění právní jistoty dotčených hospodářských subjektů [26].

17. Z poskytnutého přehledu výše uvedené judikatury vyplývá, že ochrana před připomenutím stanovená v různých režimech jakosti zavedených unijním právem [27], představuje formu ochrany *sui generis* [28], která není vázaná na kritérium klamavosti – které předpokládá způsobilost označení, které je ve střetu se zapsaným názvem, uvést veřejnost v omyl ohledně zeměpisného původu nebo jakosti výrobku – a není připsatelná ochraně ve formě pouhé záměny. V důsledku toho je třeba hlavní cíl ochrany proti připomenutí hledat v ochraně majetku majícího určitou kvalitu a ochraně dobré pověsti zapsaných názvů proti parazitujícímu jednání spíše než v ochraně spotřebitele proti klamavým jednáním, která je spíše předmětem situací popsaných v čl. 13 odst. 1 písm. c) a d) nařízení č. 510/2006 a příslušných ustanovení dalších unijních nástrojů na ochranu chráněných označení [29].

18. Ačkoli je skutková podstata připomenutí obsažena ve stejném ustanovení výše zmíněného článku 13, liší se jak od případů „napodobení", které jsou charakterizovány reprodukcí základních prvků zapsaného názvu, tak od případů „zneužití", které zahrnují neoprávněné a úmyslné použití zapsaného názvu pro výrobky, na které se zapsaný název nevztahuje, s následným přisvojením si hodnot spojených s výrobní tradicí, kterou tento název označuje [30]. Navíc, jak zdůraznil generální

22 – Účastníci původního řízení a další zúčastnění ve smyslu článku 23 statutu Soudního dvora, kteří se účastnili písemné části řízení, byli Soudním dvorem vyzváni, aby se na jednání konaném dne 25. října 2018 ústně vyjádřili k dopadu, jaký má tento rozsudek na odpověď na předběžné otázky položené Tribunal Supremo (Nejvyšší soud).

23 – Rozsudek Scotch Whisky Association (body 46 a 49).

24 – Rozsudek Scotch Whisky Association (bod 50).

25 – Rozsudek Scotch Whisky Association (bod 53).

26 – Rozsudek Scotch Whisky Association (bod 55). Kromě toho Soudní dvůr uvedl, že „kdyby k určení takového připomenutí stačilo, aby byla v povědomí spotřebitele vyvolána jakákoli asociace s CHZO, vedlo by to […] k tomu, že by písmeno b) čl. 16 nařízení č. 110/2008 zasahovalo do působnosti ustanovení, která jej v článku 16 následují, tedy písmene c) a d) tohoto článku, které se týkají situací, kde je odkaz na chráněné zeměpisné označení ještě slabší než jeho ‚připomenutí' ". (bod 54, viz také stanovisko generálního advokáta Saugmandsgaarda Øe ve věci The Scotch Whisky Association (C-44/17, EU:C:2018:111, body 61 až 63).

27 – Pro odvětví vína viz nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1308/2013 ze dne 17. prosince 2013, kterým se stanoví společná organizace trhů se zemědělskými produkty a zrušují nařízení Rady (EHS) č. 922/72, (EHS) č. 234/79, (ES) č. 1037/2001 a (ES) č. 1234/2007 (Úř. věst 2013, L 347, s. 671), pro odvětví aromatizovaných nápojů viz nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 251/2014 ze dne 26. února 2014 o definici, popisu, obchodní úpravě, označování a ochraně zeměpisných označení aromatizovaných vinných výrobků a o zrušení nařízení Rady (EHS) č. 1601/91 (Úř. věst. 2014, L 84, s. 14) a pro odvětví lihovin viz zmíněné nařízení č. 110/2008.

28 – V této souvislosti připomínám, že článek 4 Lisabonské dohody na ochranu označení původu a o jejich mezinárodním zápisu z roku 1958, z něhož vychází čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006, zmiňuje pouze případy „zneužití" a „napodobení", nikoli však „připomenutí".

29 – Z tohoto hlediska ochrana proti připomenutí připomíná ochranu přiznanou ochranným známkám s dobrým jménem. Ohledně možnosti připomenutí ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006, i ve vztahu k výrobkům, které nejsou srovnatelné, viz rozsudek ze dne 18. září 2015, Federación Nacional de Cafeteros de Colombia v. OHIM – Hautrive (COLOMBIANO HOUSE) (T-387/13, nezveřejněný, EU:T:2015:647, body 55 a 56).

30 – Ohledně pojmů zneužití a napodobení viz rozsudek ze dne 20. prosince 2017, Comité Interprofessionnel du Vin de Champagne (C-393/16, EU:C:2017:991, bod 57).

advokát Jacobs ve svém stanovisku ve věci Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola [31] ve vztahu k čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 2081/92, tatáž struktura tohoto ustanovení mluví ve prospěch tvrzení, podle něhož se na ochranu proti připomenutí vztahují odlišné a méně přísné podmínky použití, než jsou podmínky použití vyžadované pro existenci napodobení nebo zneužití. Právní kontury pojmu „připomenutí" musí být proto vymezeny autonomně, bez hledání, navzdory unijnímu systematickému zařazení, stejnorodosti aplikačních předpokladů s odlišnými skutkovými podstatami „napodobení" a „zneužití".

19. Ze sémantického hlediska připomenout znamená „vyvolat v mysli" [32]. Při přenesení tohoto pojmu do rámce ochrany zapsaných názvů Soudní dvůr jako podmínku pro určení existence neoprávněného připomenutí vyžaduje, aby expozice běžnému výrobku [33] mohla u spotřebitele vyvolat asociační kognitivní reakci, která v mysli „vyvolá" výrobky chráněné zapsaným názvem. Vzhledem k tomu, že to nezbytně předpokládá operaci spočívající v přepracování informace přenesené vjemovým/kognitivním podnětem vytvořeným touto expozicí, Soudní dvůr v rozsudku Scotch Whisky Association objasnil, že se jedná o připomenutí pouze tehdy, pokud je asociační souvislost dostatečně „přímá a jednoznačná" [34]. Tato přesnost je podle mého názoru chápána jak z hlediska bezprostřednosti (kognitivní asociační proces nesmí vyžadovat složité přepracování informací), tak intenzity (souvislost s obrazem výrobku chráněného zapsaným názvem musí být dostatečně silná) reakce spotřebitele na tento podnět.

20. I s upřesněními poskytnutými rozsudkem ze dne 7. června 2018, Scotch Whisky Association (C-44/17, EU:C:2018:415), z judikatury Soudního dvora a Tribunálu podle mého názoru jednoznačně vyplývá trend vykládat pojem „připomenutí" extenzivně, v souladu s rozsáhlou ochranou, která je unijním normotvůrcem přiznána označením původu a také s veřejným významem cíle ochrany jakostní výroby [35]. V tomto ohledu připomínám, že ochrana těchto názvů nepředstavuje pouze strategický prvek hospodářství Unie, jak je výslovně uvedeno v bodě 1 odůvodnění nařízení č. 1151/2012, ale rovněž se podílí na sledování cíle zachování evropského kulturního dědictví, který je uveden v čl. 3 odst. 3 čtvrtém pododstavci Smlouvy o EU.

21. Ve světle výše uvedených zásad provedu přezkum předběžných otázek položených předkládajícím soudem.

K první předběžné otázce

22. Podstatou první předběžné otázky Tribunal supremo (Nejvyšší soud) je, zda se připomenutí zakázané podle čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006 může uskutečnit prostřednictvím využití obrazových označení, nebo zda je pouze použití názvů, které vykazují vzhledovou, fonetickou či pojmovou podobnost s předmětným CHOP, způsobilé naplnit tuto skutkovou podstatu.

23. Souhlasím s navrhovatelkou v původním řízení a francouzskou, německou a španělskou vládou, že odpověď na tuto otázku musí být kladná.

31 – C-87/97 (EU:C:1998:614, bod 33).

32 – Enciclopedia Treccani online.

33 – Tímto výrazem budu dále označovat výrobky, které nejsou chráněny chráněným označením nebo chráněným zeměpisným označením.

34 – Viz zejména bod 53 rozsudku Scotch Whisky Association.

35 – V tomto ohledu, pro ilustraci cílů unijní právní úpravy, viz rozsudek ze dne 8. září 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521, body 109 až 111 a citovaná judikatura). Viz rovněž rozsudky ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 24), a ze dne 14. září 2017, EUIPO v. Instituto dos Vinhos do Douro e do Porto (C-56/16 P, EU:C:2017:693, body 80 a 81).

24. Z výše posuzované judikatury vyplývá, že pro účely určení existence „připomenutí“ je rozhodujícím kritériem vnímání spotřebitele, které je zjištěno s ohledem na způsobilost sporného označení vyvolat *myšlenkové spojení* mezi běžným výrobkem a výrobkem chráněným zapsaným názvem [36]. Kromě toho z rozsudku Scotch Whisky Association vyplývá, že případné zahrnutí prvků chráněného označení do sporného označení a vzhledová nebo fonetická podobnost mezi chráněným označením a uvedeným jiným označením jsou pouhé *ukazatele*, které je nutno vzít v úvahu za účelem posouzení toho, zda je u spotřebitele za přítomnosti běžného výrobku vyvoláno takovéto myšlenkové spojení [37]. Jinými slovy, podle Soudního dvora může být připomenutí prokázáno také na základě pouhé „pojmové podobnosti“ mezi sporným označením a chráněným označením, a to pokud je tato podobnost schopna připomenout veřejnosti výrobky chráněné tímto označením.

25. Pokud tedy existence vzhledové, a zejména fonetické podobnosti nepředstavuje „nutnou podmínku“ [38] prokázání připomenutí, to znamená, že myšlenková asociace mezi běžným výrobkem a výrobkem chráněným tímto označením, která je vyžadována pro účely tohoto prokázání, nutně nevyžaduje použití verbální komunikace. Obraz, symbol a obecně obrazové označení mohou, stejně jako jméno, přenášet pojem, a mohou tedy být způsobilé vyvolat u spotřebitele myšlenkovou asociaci s chráněným označením, které bude v tomto případě „připomenuto“ nikoli vzhledově nebo foneticky, ale s ohledem na svůj pojmový obsah.

26. Je sice pravda, jak na jednání uvedla Komise, že téměř ve všech bodech odůvodnění rozsudku Scotch Whisky Association, stejně jako ve všech předchozích výše zmíněných rozsudcích, je evokativní funkce spojována s *označením* běžného výrobku [39].

27. Na rozdíl od Komise se však nedomnívám, že z toho lze vyvodit úmysl Soudního dvora omezit skutkovou podstatu připomenutí pouze na případy, ve kterých myšlenková asociace s výrobkem chráněným zapsaným názvem vyplývá z použití slovních prvků. Ve skutečnosti bez ohledu na to, že dva body odůvodnění a druhý pododstavec bodu 2 výroku rozsudku odkazují obecně na „sporný prvek“ předmětného označení, terminologie použitá Soudním dvorem musí být zasazena do rámce sporu v původním řízení, který vedl k vydání rozsudku Scotch Whisky Association, v němž se diskutovalo o evokativním významu výrazu zahrnutého do označení běžného výrobku [40].

28. Navíc, pokud by se měly přesvědčivé výkladové prvky čerpat z pouhé terminologie použité v tomto rozsudku, měl by se rovněž vyvodit úmysl Soudního dvora omezit pojem „připomenutí“ pouze na případy, kdy je požadovaná asociační souvislost vyvolána výrazy obsaženými v prodejním označení běžného výrobku, s výjimkou jakéhokoli jiného slovního prvku (jako jsou druhové, popisné, pochvalné výrazy atd.) uvedeného na etiketě nebo obalu tohoto výrobku. Takovýto výklad je podle mého názoru vyloučen právě zněním čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006, v němž je výslovně odkazováno na výrazy (jako „druh“, „typ“, „metoda“, „na způsob“, „napodobeno“), které zpravidla nejsou součástí prodejního označení výrobku, ale toto označení doplňují.

29. Co je podstatnější, z výše uvedené judikatury Soudního dvora, a zejména z rozsudků Bureau National Interprofessionnel du Cognac [41] a Vieniverla [42], vyplývá, že analýza existence připomenutí musí zohlednit jakýkoli implicitní nebo výslovný odkaz na zapsané označení, ať už se jedná o slovní nebo dokonce obrazové prvky uvedené na etiketě běžného výrobku nebo na jeho obalu, anebo prvky,

36 – V tomto smyslu viz zejména rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 22), a rozsudek Scotch Whisky Association (bod 51). Viz také stanovisko generálního advokáta H. Saugmandsgaarda Øe ve věci The Scotch Whisky Association (C-44/17, EU:C:2018:111, bod 60).

37 – Viz stanovisko generálního advokáta H. Saugmandsgaarda Øe ve věci The Scotch Whisky Association (C-44/17, EU:C:2018:111, bod 58).

38 – Rozsudek Scotch Whisky Association (body 46 a 49).

39 – Výrazy nebo slovní spojení „název“, „název výrobku“, „výraz použitý k označení výrobku“, „prodejní název“ jsou Soudním dvorem používány alternativně, viz zejména body 44, 45, 46, 48, 49 až 53 a 56 rozsudku Scotch Whisky Association.

40 – Totéž platí i pro výše uvedenou judikaturu.

41 – Rozsudek ze dne 14. července 2011 (C-4/10 a C-27/10, EU:C:2011:484).

42 – Rozsudek ze dne 21. ledna 2016 (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 27).

které se týkají tvaru nebo prezentace tohoto výrobku veřejnosti. Tato analýza musí zohlednit rovněž totožnost nebo stupeň podobnosti mezi dotčenými výrobky a způsoby uvádění těchto výrobků na trh, a to i s ohledem na příslušné prodejní kanály, jakož i prvky, které umožňují prokázat úmyslnost odkazu na výrobek, na který se vztahuje chráněné označení, nebo naopak jeho náhodnost. Vnitrostátní soud je tudíž povinen posoudit soubor *ukazatelů*, přestože mu přítomnost nebo nepřítomnost jednoho z těchto ukazatelů, například vzhledová, fonetická nebo pojmová podobnost mezi předmětnými *označeními* sama o sobě neumožňuje potvrdit nebo vyloučit existenci připomenutí.

30. Nicméně připomínám, že v rozsudku Scotch Whisky Association Soudní dvůr upřesnil, že připomenutí může nastat pouze tehdy, pokud sporné označení vyvolává v povědomí veřejnosti dostatečně „přímou“ a „jednoznačnou“ souvislost mezi tímto označením a zapsaným názvem [43], přičemž tímto způsobem omezil působnost pojmu „připomenutí“ z hlediska bezprostřednosti a intenzity reakce spotřebitele – ve smyslu blíže určeném v bodě 19 tohoto stanoviska – spíše než z hlediska typologie vjemového podnětu.

31. Takovéto omezení je podle mého názoru samo o sobě způsobilé omezit rozsah neoprávněného připomenutí – a v důsledku toho omezení svobody výrobců běžných výrobků při volbě způsobů prezentace svých výrobků veřejnosti – v mezích, které nepřekračují rámec toho, co je nezbytné pro účinnou ochranu zapsaných názvů a splnění požadavku na zajištění právní jistoty dotčených hospodářských subjektů [44].

32. Přijmout – jak navrhuji Soudnímu dvoru – výklad, podle něhož může připomenutí podle čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006 nastat rovněž prostřednictvím použití obrazových označení a při neexistenci vzhledové, fonetické nebo pojmové podobnosti mezi CHOP nebo CHZO a prodejním označením běžného výrobku, je podle mého názoru, kromě toho, že nachází silnou oporu v judikatuře Soudního dvora, v souladu jak s úmyslem unijního normotvůrce poskytnout těmto označením širokou ochranu, tak s významem cílů sledovaných prostřednictvím uznání této ochrany, které byly uvedeny v bodě 21 tohoto stanoviska.

33. Konečně zdůrazňuji, že navrhovaný výklad nezahrnuje žádný zásah písmene b) čl. 13 odst. 1 nařízení č. 510/2006 do působnosti následujících písmen c) a d) téhož odstavce, která odkazují na „údaje“ nebo „praktiky“ zakázané nikoli proto, že připomínají zapsaný název [45], ale protože poskytují lživé nebo zavádějící informace o místu původu, původu produktu, povaze nebo základních vlastnostech nebo jsou v každém případě způsobilé uvést spotřebitele v omyl.

34. Na základě výše uvedených úvah je podle mého názoru na první předběžnou otázku třeba odpovědět v tom smyslu, že připomenutí ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006 může nastat také prostřednictvím použití obrazových označení a při neexistenci vzhledové, fonetické nebo pojmové podobnosti mezi zapsaným názvem a prodejním označením dotčeného výrobku, a to pod podmínkou, že setká-li se spotřebitel se spornými označeními, v mysli se mu jako referenční obraz přímo vybaví výrobek, jehož označení je chráněno.

43 – Rozsudek Scotch Whisky Association (bod 53).

44 – Soulad s požadavkem právní jistoty tohoto omezení je potvrzen samotným Soudním dvorem v bodě 55 rozsudku Scotch Whisky Association.

45 – V tomto smyslu viz rozsudek Scotch Whisky Association, bod 65.

Ke druhé předběžné otázce

35. Druhá předběžná otázka může být rozdělena do dvou částí. Podstatou první části této předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda používání označení, která připomínají region, s nímž je spojeno CHOP podle čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 510/2006, pro výrobky totožné nebo podobné výrobkům chráněným CHOP, představuje neoprávněné připomenutí ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) tohoto nařízení. Ve druhé části se Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) táže, zda se jedná o neoprávněné připomenutí v případě, že tato označení používá výrobce usazený v tomto regionu, avšak pro výrobky, které nesplňují specifikaci CHOP.

36. Odpověď na první část této předběžné otázky vyplývá z výše uvedených úvah.

37. Vzhledem k souvislosti mezi výrobky CHOP a regionem, ze kterého pocházejí[46], je používání obrazových nebo slovních označení, která tento region připomínají, pro běžné výrobky totožné nebo podobné výrobkům, které jsou chráněny CHOP, způsobilé vyvolat v mysli veřejnosti obraz těchto výrobků, a v důsledku toho vytvořit neoprávněné připomenutí ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006. To však na základě výše uvedeného může nastat pouze tehdy, pokud myšlenkové spojení se zeměpisnou oblastí CHOP vyvolané použitím evokativních označení je takového rázu, že v mysli spotřebitele *přímo* vyvolá obraz výrobků, jejichž označení je chráněno CHOP.

38. Jak Soudní dvůr opakovaně uvedl, přísluší vnitrostátnímu soudu, aby ve vztahu k okolnostem projednávané věci, která mu byla předložena, posoudil, zda jsou splněny podmínky pro neoprávněné připomenutí[47]. Následující úvahy jsou proto zaměřeny pouze na poskytnutí určitého prvku, který umožní poskytnout předkládajícímu soudu (nebo soudu rozhodujícímu ve věci samé, který bude případně o věci rozhodovat) vodítka k této analýze.

39. I když se v původním řízení zaměřují předběžné otázky zejména na obrazová označení na sporných etiketách, existuje řada prvků, z nichž některé jsou slovní (výrazy „Rocinante“ a „adarga de oro“) a další obrazové (kresby, které reprodukují fyzické vlastnosti některých postav slavného románu Cervantese, jakož i prvky považované za typické pro krajinu La Mancha), které předkládající soud považuje za připomínající region spojený s CHOP „Queso manchego“. Výrazy „manchego“ nebo „Mancha“ nejsou, ani částečně, reprodukovány ve sporných slovních označeních[48] a neexistuje žádná vzhledová ani fonetická podobnost mezi těmito označeními a předmětným CHOP. Z toho vyplývá, jak uvádí předkládající soud, že za okolností původního řízení by připomenutí, pokud by bylo zjištěno, bylo pouze pojmové povahy.

40. Pokud jsou obrazová označení posuzována samostatně nebo i společně, zdají se na první pohled nezpůsobilá vytvořit neoprávněné připomenutí ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006, jak byl vyložen Soudním dvorem v rozsudku Scotch Whisky Association. Jak totiž uvedla Komise a německá vláda, některá z těchto označení se zdají být příliš všeobecná pro to, aby v mysli spotřebitele vyvolala „jednoznačnou“ souvislost s regionem La Mancha[49], zatímco obrázky odkazující na postavy románu „Don Quijote de la Mancha“ nebo na slavná místa nebo scény tohoto románu se nezdají být způsobilé vytvořit dostatečně „přímou“ souvislost s předmětnou zeměpisnou oblastí, která by byla v mysli vyvolána pouze „zprostředkovaně“ prostřednictvím posloupných myšlenkových spojení.

46 – Spojitost mezi CHOP a referenčním územím je užší než v případě CHZO. Článek 2 odst. 1 nařízení č. 510/2006 u označení původu vyžaduje, aby produkce, zpracování a příprava probíhaly ve vymezené zeměpisné oblasti [písmeno a)], zatímco u zeměpisného označení je dostačující, že se pouze jedna z těchto fází uskuteční v této oblasti [písmeno b)].

47 – Viz zejména rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, body 22 a 31) a rozsudek Scotch Whisky Association (body 45, 46, 51, 52, 56 a bod 2 výroku).

48 – Na sporných etiketách se objevuje pouze výraz „queso“, který však vzhledem k tomu, že je druhový, nepožívá ochrany, viz čl. 13 odst. 1 druhý pododstavec nařízení č. 510/2006.

49 – Odkazuji zejména na znázornění stáda ovcí, pláně, postavy koně a větrných mlýnů, které se objevují na sporných etiketách a mezi obrazovými prvky sporných ochranných známek.

41. Tím nevylučuji, že připomenutí může být za okolností původního řízení přesto zjištěno, pokud jsou předpoklady k naplnění této skutkové podstaty prokázány na základě celkového posouzení, které bere v úvahu všechny prvky mající evokativní potenciál, ať už jde o slovní nebo obrazové prvky, které jsou uvedeny na sporných etiketách, totožnost nebo podobnost mezi dotčenými výrobky, jakož i způsob prezentace, propagace a uvádění těchto výrobků na trh [50].

42. Druhá část předmětné předběžné otázky se týká možného dopadu skutečnosti, že označení připomínající region spojený s CHOP jsou používána pro výrobky, které nejsou tímto označením chráněny a jejichž výroba, zpracování a příprava se uskutečňuje v této oblasti [51].

43. V tomto ohledu uvádím, stejně jako navrhovatelka v původním řízení a francouzská, německá a španělská vláda a Komise, že čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006 nestanoví žádné vyloučení své působnosti u situací, v nichž se zeměpisný původ evokujících výrobků shoduje se zeměpisným původem výrobků s CHOP nebo CHZO. To je na druhou stranu v souladu jak s povahou ochrany proti připomenutí – která, jak bylo uvedeno, i když se vztahuje také na situace záměny, nezávisí na existenci omylu spotřebitele, včetně omylu týkajícího se zeměpisného původu evokujících výrobků – tak s cíli sledovanými nařízením č. 510/2006. Umožnit výrobcům působícím v zeměpisné oblasti spojené s určitým CHOP, ačkoli nesplňují příslušnou specifikaci, používat označení připomínající tuto zeměpisnou oblast pro výrobky totožné nebo podobné výrobkům, které jsou chráněny CHOP, by totiž oslabilo záruku jakosti přiznané tímto označením [52], což je záruka, která přestože je zásadně spojena se zeměpisným původem výrobků s CHOP, vyžaduje dodržování všech požadavků této specifikace. Kromě toho nerozšíření ochrany proti připomenutí na jednání místních výrobců, kteří nedodržují specifikaci, by poškodilo práva, která musí být vyhrazena výrobcům, kteří vyvinuli skutečné úsilí o zlepšení kvality, aby mohli používat označení původu zapsané podle nařízení č. 510/2006 a vystavilo by je, jak zdůrazňuje francouzská vláda, důsledkům nekalosoutěžního jednání, které je právě kvůli tomu, že pochází od výrobců usazených ve stejné zeměpisné oblasti, potenciálně škodlivější [53].

44. Na základě výše uvedených úvah je podle mého názoru třeba na druhou otázku Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) odpovědět v tom smyslu, že používání označení, pro výrobky totožné nebo podobné výrobkům, které jsou chráněny CHOP podle čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 510/2006, která připomínají region, s nímž je toto označení spojeno, může vytvářet připomenutí ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení, a to i v případě, že jsou tato označení používána výrobcem, který je v tomto regionu usazen, pro výrobky, které nejsou chráněny CHOP.

Ke třetí předběžné otázce

45. Podstatou třetí předběžné otázky předkládajícího soudu je, zda se pojem „průměrný, běžně informovaný a přiměřeně pozorný a obezřetný spotřebitel“, ze kterého musí vycházet vnitrostátní soud při prokázání existence připomenutí ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006, shoduje s evropským spotřebitelem, nebo se může omezit na spotřebitele členského státu, v němž je evokující výrobek vyráběn a v němž se konzumuje většina jeho produkce.

50 – Včetně záměny mezi výrobky s CHOP a výrobky, které nejsou CHOP, která – jak vyplývá z předkládacího rozhodnutí – je vyvolána některými informacemi, které se objevují na webové stránce IQC. V tomto ohledu uvádím, že skutečnost, že tyto informace, pokud jsou zavádějící, spadají do působnosti čl. 13 odst. 1 písm. c) nařízení č. 510/2006, nevylučuje, že mohou být vzaty v úvahu jako ukazatele připomenutí ve smyslu písmene b) tohoto ustanovení.

51 – Tedy výrobky, které nesplňují specifikaci CHOP z hledisek odlišných od hlediska jejich zeměpisného původu.

52 – Záruka, která představuje „základní funkci titulů přiznaných na základě nařízení č. 510/2006“, v tomto smyslu viz rozsudek ze dne 8. září 2009, Budějovický Budvar (C-478/07, EU:C:2009:521, bod 112).

53 – Co se týče argumentu, který na jednání v rámci původního řízení uplatnila odpůrkyně a který se zakládá na požadavku právní jistoty ohledně oprávněnosti užití označení zapsaných jako ochranné známky před zápisem označení původu na základě nařízení č. 510/2006, připomínám, že čl. 14 odst. 2 tohoto nařízení stanoví, že užívání ochranné známky odpovídající některé ze situací uvedených v článku 13 téhož nařízení, zapsané před datem ochrany označení původu nebo zeměpisného označení v zemi původu, může pokračovat bez ohledu na zápis označení původu nebo zeměpisného označení. Je věcí předkládajícího soudu, aby ověřil, zda jsou v původním řízení splněny podmínky pro použití tohoto ustanovení.

46. Jak bylo uvedeno výše a jak uvedli všichni zúčastnění, kteří předložili vyjádření Soudnímu dvoru, odpověď na tuto otázku vyplývá z rozsudku ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35). V tomto rozsudku, který se týkal výkladu čl. 16 písm. b) nařízení č. 110/2008, Soudní dvůr upřesnil, že s ohledem na nezbytnost zaručit účinnou a jednotnou ochranu zeměpisných označení v celé Unii pojem „spotřebitel“, z jehož vnímání je třeba vycházet při určení existence nebo neexistence připomenutí ve smyslu tohoto ustanovení, označuje „evropského spotřebitele, a nikoli pouze spotřebitele členského státu, kde se vyrábí výrobek, u něhož dochází k připomenutí chráněného zeměpisného označení“ [54]. Stejný výklad musí být podle mého názoru přijat v rámci ochrany proti připomenutí stanovené nařízením č. 510/2006.

47. Nicméně okolnosti v původním řízení se liší od okolností v řízení, které vedlo k rozsudku Viiniverla [55]. Odvolávat se pouze na místního finského spotřebitele – který je schopen v označení „Verlados“ rozpoznat místo výroby evokujícího výrobku – spíše než evropského spotřebitele, by mohlo v daném případě znamenat vyloučení existence připomenutí [56]. Naopak pokud se zohlední vnímání pouze španělského spotřebitele v původním řízení, zjištění možného připomenutí by se ukázalo být snadnější, zatímco by mohlo být vyloučeno, pokud by byl vzat v úvahu evropský spotřebitel (s výjimkou španělského spotřebitele), jelikož souvislost mezi regionem La Mancha a obrazovými a slovními označeními sporných etiket by pro tohoto spotřebitele byla nutně slabší.

48. Právě z tohoto důvodu předkládající soud Soudní dvůr žádá, aby objasnil, zda za okolností, jako jsou okolnosti ve věci v původním řízení, musí zohlednit evropského spotřebitele nebo pouze španělského spotřebitele.

49. Je zřejmé, že pojem „evropský spotřebitel“ obsahuje sobě vlastní omezení, jelikož se pořád jedná o právní fikci, která se snaží vměstnat velmi rozmanitou a málo stejnorodou realitu do společného jmenovatele. V rámci ochrany zapsaných názvů proti neoprávněnému připomenutí – u něhož je pro účely prokázání nikoli rizika záměny, ale pouhého myšlenkového spojení, zásadní předpokládané vnímání spotřebitele – musí být navíc tento pojem, který je obecnější než pojem „průměrný, běžně informovaný a přiměřeně pozorný a obezřetný spotřebitel“, uplatňován se zvláštní opatrností.

50. Za těchto podmínek, jak zdůraznil Soudní dvůr v rozsudku Viiniverla [57], použití pojmu „evropský spotřebitel“ odpovídá požadavku zajistit účinnou a jednotnou ochranu zapsaných názvů v celé Unii.

51. Pokud takový požadavek vyžaduje, aby i pro výrobky určené na místní trh nebyly zohledněny okolnosti způsobilé *vyloučit* existenci neoprávněného připomenutí pouze pro spotřebitele členského státu, tak naopak tento požadavek nevyžaduje, aby neoprávněné připomenutí *prokázané* s odkazem na spotřebitele pouze jednoho členského státu bylo nedostatečné k uplatnění ochrany stanovené nařízením č. 510/2006.

52. Na základě výše uvedených úvah je podle mého názoru na třetí otázku Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) třeba odpovědět v tom smyslu, že pro určení existence „připomenutí“ zapsaného názvu ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006 je na vnitrostátním soudu, aby vyšel z vnímání průměrného, běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného evropského spotřebitele, přičemž tento posledně uvedený pojem musí být chápán také jako odkaz na spotřebitele členského státu, v němž jsou vyráběny výrobky, které vedou k připomenutí, nebo se kterým je zapsaný název zeměpisně spojen.

54 – Viz rozsudek ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 27).

55 – Rozsudek ze dne 21. ledna 2016 (C-75/15, EU:C:2016:35).

56 – I když na základě výkladu pojmu připomenutí omezeného na zaměnitelnost mezi předmětnými výrobky a na klamání spotřebitele, který v každém případě Soudní dvůr odmítl, viz rozsudky Consorzio per la tutela del formaggio Gorgonzola, C-87/97, (EU:C:1999:115, bod 26), Komise v. Německo (C-132/05, EU:C:2008:117, bod 45) ze dne 21. ledna 2016, Viiniverla (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 44).

57 – Rozsudek ze dne 21. ledna 2016 (C-75/15, EU:C:2016:35, bod 27).

Závěry

53. Na základě všech předchozích úvah navrhuji, aby Soudní dvůr odpověděl na předběžné otázky položené Tribunal Supremo (Nejvyšší soud) následovně:

„Článek 13 odst. 1 písm. b) nařízení Rady č. 510/2006 ze dne 20. března 2006 o ochraně zeměpisných označení a označení původu zemědělských produktů a potravin musí být vykládán v tom smyslu, že připomenutí ve smyslu tohoto ustanovení může nastat také prostřednictvím použití obrazových označení a při neexistenci vzhledové, fonetické nebo pojmové podobnosti mezi zapsaným názvem a prodejním označením dotčeného výrobku, a to pod podmínkou, že setká-li se spotřebitel se spornými označeními, v mysli se mu jako referenční obraz přímo vybaví výrobek, jehož označení je chráněno.

Používání označení, pro výrobky totožné nebo podobné výrobkům, které jsou chráněny chráněným označením původu podle čl. 2 odst. 1 písm. a) nařízení č. 510/2006, která připomínají region, s nímž je toto označení spojeno, může vytvářet připomenutí ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) uvedeného nařízení, a to i v případě, že jsou tato označení používána výrobcem, který je v tomto regionu usazen, pro výrobky, které nejsou chráněny chráněným označením původu.

Pro určení existence ‚připomenutí' zapsaného názvu ve smyslu čl. 13 odst. 1 písm. b) nařízení č. 510/2006 je na vnitrostátním soudu, aby vyšel z vnímání průměrného, běžně informovaného a přiměřeně pozorného a obezřetného evropského spotřebitele, přičemž tento posledně uvedený pojem musí být chápán také jako odkaz na spotřebitele členského státu, v němž jsou vyráběny výrobky, které vedou k připomenutí, nebo se kterým je zapsaný název zeměpisně spojen."